

НАСОКИ за ДЕЙНОСТТА
на БЪЛГАРСКАТА ТЪРГОВСКО-
ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА
за периода 2014 - 2018 година
(ПРОЕКТ)

НИЕ - ОБЕДИНЕНИТЕ В БЪЛГАРСКАТА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА (БТПП) ПРЕДСТАВИТЕЛИ на предприемачеството, на браншови съюзи, регионални палати/камари и други организации с нестопанска цел - членове на 33-то Общо събрание на БТПП, проведено на 17 юни 2014 г., в изпълнение на правомощията по чл. 23, ал. 1, т. 2 от Устава на БТПП,

В СТРЕМЕЖА ЗА ПОСТИГАНЕ НА СЛЕДНИТЕ ЦЕЛИ:

- подобряване на условията за предприемаческа дейност в Р. България;
- разширяване на националния, европейските и извъневропейските пазари за български стоки и услуги;
- стабилност на българската икономика;
- увеличаване на привлекателността на страната ни за инвестиции;

ОБЕДИНЯВАМЕ УСИЛИЯТА СИ В БТПП ЗА ПОСТИГАНЕ НА РЕЗУЛТАТИ В СЛЕДНИТЕ НАСОКИ:

I. ГАРАНТИРАНЕ НА МАКРОИКОНОМИЧЕСКАТА СТАБИЛНОСТ, чрез:

1. запазване на валутния борд до влизането на Р. България в еврозоната;
2. трайно спазване на условията за приемане на България в еврозоната;
3. ускоряване въвеждането на електронно правителство;
4. непревишаване на 35 % от brutния вътрешен продукт на преразпределението на средствата през бюджета, вкл. и чрез:

- широко въвеждане на електронно обслужване, съпроводено с намаляване броя на държавните служители;
- реформи, насочени към ефективност на публичните разходи; намаляване на разходите за бизнес;
- оттегляне на държавата от дейности, които нямат публичен характер (информационни, консултантски и други услуги) и се предлагат от юридически лица с нестопанска цел или от търговци; ако се налага извършването от държавата на подобни дейности това да се извършва чрез възлагане - по реда на обществените поръчки;
- предоставяне администрирането на по-леките регулативни режими (регистрационните) от държавните органи на браншовите организации, въз основа на конкурс и при законово определени критерии – приемане на Закон за браншовите организации.

II. ПОДОБРЯВАНЕ НА УСЛОВИЯТА ЗА СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ

1. приемане на законови гаранции за прозрачност на дейностите на монополните дружества, вкл. и чрез по-широка информированост за упражнявания държавен контрол и чрез граждански мониторинг върху тези дейности;
2. рязко намаляване на броя на централните регулативни режими и тяхното облекчаване (чрез стандартизиране на документите и процедурите и тяхното електронизиране), прехвърляне на регистрационни режими на браншови организации на конкурентна основа, при предварително обявени (нормирани) критерии/условия;
3. ускоряване и подобряване на качеството на административните услуги чрез стандартизиране и електронизация на документите и процедурите;
4. нормиране в Административнопроцесуалния кодекс на обща презумпция за „мълчаливо съгласие“, ако в специалния закон не е предвидено друго; разширено въвеждане в специалните закони на принципа на „мълчаливото съгласие“; регламентирана процедура за доказване на мълчаливото съгласие;
5. нормиране на методика/механизъм за определяне на всички държавни такси на разходо-покривен принцип;
6. нормиране в Закона за местното самоуправление и местната администрация на ясни и конкретни условия, при които могат да се въвеждат местни регулативни режими – тази законова промяна да се извърши след анализ на действащите общински режими и оценка за обхвата на необходимите регулации;

7. в методиката за оценка на подадени проекти за средства от фонд „Развитие на регионите“ да се включат критерии, свързани с намаляване и облекчаване на местните регулативни режими, вкл. и чрез приемане от общинските съвети на методика/механизъм за определяне на всички общински такси на разходо-покривен принцип;
8. нормиране на методика за предварителна и текуща оценка на въздействието на приеманите и действащи нормативни актове; стриктно спазване на нормативното изискване за предварителна и текуща оценка на въздействието на проектите за нормативни актове и на приетите такива;
9. увеличаване на контрола по спазването на данъчния, осигурителен и митнически режим (особено спрямо вноса на стоки по занижени цени и стоки, които нарушават права върху индустриална собственост); бързо реализиране на административни и наказателни санкции при нарушенията, с цел осезателно ограничаване на сивия сектор и корупцията;
10. в процедурите по обществени поръчки – повишаване на държавния контрол и гражданския мониторинг, както и на прозрачността, чрез включване в комисиите по оценка на представители на браншови организации;
11. отмяна на принципа за нормативно определяне на минималната работна заплата за всички отрасли и браншове; Министерският съвет да определя по предварително приета от него методика минимална работна заплата само за някои отрасли/браншове, които имат висока обществена значимост и влияние;
12. нормиране на предварителна процедура за определяне на минималните осигурителни доходи – МОД (чрез договаряне на МОД на браншово ниво), както и на методика за регламентиране на МОД в браншовете, където няма двустранно споразумение;
13. отмяна на императивните норми на работодателя, несвързани пряко с производствената дейност – тези задължения да останат ангажимент/отговорност за работодателя в сферата на корпоративната социална отговорност (напр. такива свързани със синдикалната дейност, като: предоставяне на допълнителен отпуск на синдикалните дейци, създаване на условия за работа на синдикалните организации, предварително съгласуване със синдикалните организации въвеждането на непълно работно време, отмяна на правото на синдикалните организации да посещават предприятията и изискват обяснение от работодателя, прекратяване на трудовия договор на член на синдикално ръководство; свързани с извънпроизводствената дейност на работниците и служителите, вкл. и такива, отнасящи се до

здравословните и безопасни условия на труд - ЗБУТ, като: финансиране на социално-битовото и културно обслужване на работниците/служителите; заплащането на периодичните медицински прегледи на работниците/служителите; изготвянето на програма за провеждане на инструктаж на работното място по ЗБУТ; изготвянето на програми за провеждане на обученията в предприятието по ЗБУТ; изготвяне на програми за провеждане на обученията в предприятието по ЗБУТ; провеждането на начален инструктаж по ЗБУТ);

14. оптимизиране на данъчния и осигурителен режим, чрез:
  - съблюдаване на принципа „държавата-изряден платец” в процедурите по възстановяване на данъка върху добавената стойност, по изпълнените договори за обществени поръчки, по издадени изпълнителни листове;
  - премахване на данъка върху дивидента и намаляване с 5% на данъка върху доходите на едноличните търговци;
  - намаляване на нормативно определените срокове за възстановяване на данъка върху добавената стойност (ДДС);
  - с право на данъчен кредит по Закона за ДДС да се ползват инвестициите в държавна и общинска инфраструктура, свързани с осъществяването на инвестиционен проект;
  - усъвършенстване на режима на т.н. „солидарна отговорност” по чл. 177 от Закона за ДДС – ограничаване на хипотезите на отговорност на данъчно задължено лице в случаите на злоупотреба във веригата на договорните връзки;
  - поравно разпределение (50/50) между работодател и работник/служител на дължимата осигурителна вноска;
  - въвеждане на лична осигурителна вноска за служителите от публичния сектор;
  - отмяна на задължението на работодателя да заплаща на работника/служителя обезщетение за първите дни на временна неработоспособност;

15. нормативни промени, насочени към облекчаване на дейността на микро-, малките и средни предприятия, чрез отмяна на императивните задължения, свързани с:
  - уведомяване/искане на разрешение на/от Инспекцията по труда по чл. 333 от Кодекса на труда (в случаите, когато се удължава работното време на работниците/ служителите; при прилагане на дисциплинарно уволнение при нарушение на трудовата дисциплина, поради системно нарушение на трудовата дисциплина, невявяване на работа в два

последователни дни, злоупотреба с доверието на работодателя, измама в цената, теглото и пр. на продаваната стока и при участие в хазартни игри);

- приемането на: правилник за вътрешния трудов ред и вътрешни правила за здравословни и безопасни условия на труд; сключването на задължителен договор със служба по трудова медицина - такъв работодател да се задължи да прилага опростени типови правила, приети от Агенцията за малки и средни предприятия и Инспекцията по труда, които са разработени съвместно със социалните партньори;
  - изготвянето на графици за отпуски; за водене на ревизионна книга – по Кодекса на труда;
  - разделно събиране на отпадъци;
  - създаването на Комитет по условия на труд или Група по условия на труд;
16. нормативно регламентиране на защитата на уникалните идентификационни номера, предоставени от националната организация „GS1 България” при БТПП – член на Международната организация GS1;
  17. отмяна на условието за възстановяване на статута на земеделска земя, в случаите, когато тя не е застроена в 3-годишен срок (респ. – 6 годишен срок – заварените случаи);
  18. балансирано насочване на средства в основната инфраструктура (железопътна, пътна, морска, речна и летищна) за осигуряване на конкурентни условия на дейност на различните видове транспорт;
  19. реализиране на мерки за провеждане на политика „Доверете се на българското”, насочена към насърчаване използването на български стоки и услуги и повишаване на доверието на потребителите към тях;
  14. в съответствие със „Small Business Act за Европа“ и с цел увеличаване на заетостта на жените и повишаване на техните доходи – насърчаване на женското предприемачество в дадените в акта насоки, както и на база добрите европейски практики, отбелязани в акта: реализиране на мерки за насърчаване на окуражаване на жените да учредят собствени предприятия; насърчаване предприемачеството сред жените, завършващи висше образование; развиване на предприемаческа култура сред жените; програми за микрокредити за жени предприемачи; реализиране на проекти, насочени към създаване на мрежа с интернет портал на жените предприемачи (за

публикуване на оферти за стоки и услуги, за търсене на партньорства, за инвестиции и пр.) и др. под.

III. ПОВИШАВАНЕ НА УСВОЯЕМОСТТА НА СРЕДСТВАТА ОТ ЕВРОПЕЙСКИТЕ ФОНДОВЕ

1. осигуряване на още по-голяма прозрачност при управление на средствата от европейските фондове, вкл. и на тези, включени в „Програмата за развитие на селските райони”, чрез нормиране на обща интегрирана система;
2. провеждане на консултации със социалните партньори при изготвянето на всички стратегически документи, като се спазват следните изисквания (Регламент на ЕК от 07.01.2014 г. относно Европейския кодекс на поведение за партньорство в рамките на Европейския социален инвестиционен фонд):
  - навременно оповестяване на съответната информация;
  - осигуряване на лесен достъп до информацията;
3. осигуряване на механизми, чрез които партньорите да могат да задават въпроси, да представят своя принос и да получават информация за начина, по който техните предложения са били взети предвид;
4. улесняване на процеса на кандидатстване и отчитане на проектите чрез:
  - унифициране на документацията за бенефициентите при различните оперативни програми;
  - широко въвеждане на електронното подаване на проектните предложения и на отчетите по изпълнението на проектите;
  - намаляване на бюрократичните процедури при отчитането на проектите, чрез нормирана изчерпателност и еднократност на забележките, давани от управляващите/договарящите органи;
  - ясни критерии и прозрачност при избора на оценителите на проектните предложения;
5. повишаване на размера на авансовите плащания при безвъзмездна финансова помощ, като се търсят алтернативни форми на банковата гаранция, особено за малките и средни предприятия;

6. оценка на ефективността от използването на безвъзмездна финансова помощ от Европейския социален и инвестиционен фонд и на въздействието върху бизнес средата в България;
7. бързо реализиране на отговорност на длъжностни лица, по чиято вина се спира или забавя европейско финансиране;
8. активно участие в изпълнението на Плана на действие „Предприемачество 2020” на Европейската комисия чрез:
  - организиране на обучения по предприемачество за подпомагане стартирането на собствен бизнес и разкриване на нови предприятия;
  - съдействие за създаване на благоприятна среда за растеж и развитие на предприятията.

IV. ОСИГУРЯВАНЕ НА УСЛОВИЯ ЗА УСПЕШНО ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ, СИГУРНОСТТА НА ДОСТАВКИТЕ И УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ НА ЕНЕРГИЙНИЯ СЕКТОР В БЪЛГАРИЯ, ЧРЕЗ СЪДЕЙСТВИЕ ПРИ:

Разработване на нова енергийна политика и стратегия, програми и проекти на България, отразяващи дългосрочните перспективи на индустриалното развитие, на доставчици и потребители в основните икономически сектори и включващи:

1. реструктуриране, оздравяване и стабилизиране на електроенергийната система – в това число чрез инвестиции в източници на чиста енергия, производство, пренос и разпределение, доставки и снабдяване, обслужване на клиентите;
2. подобряване на инвестиционния климат в газовия сектор – в това число свързване с газопреносните мрежи на съседните държави, развитие на резервни газови източници и съоръжения на предприятията и на мрежите за битова газификация;
3. развитие на свободния пазар на горива и енергия – в това число чрез развитие на законовата и регулаторна рамка и институции, дерегулация и либерализация на пазарните правила и отношения, насърчаване на конкуренцията и качеството;
4. подобряване на енергийната ефективност в индустрията – в това число чрез внедряване на стандарти, технологии, системи и решения за енергиен мениджмънт на предприятията, чрез активно управление на товарите на свободния пазар.
5. подобряване на енергийната ефективност в транспорта – в това число подпомагане на институционализирането на транспортната енергетика, разработване на мерки за икономия на горива и енергия в транспорта;

6. подобряване на енергийната ефективност в сгради и съоръжения – в това число развитие на професионалния фасилити мениджмънт, финансиране и прилагане на договори за енергийно изпълнение, внедряване на интелигентни системи и мрежи;
7. подобряване на енергийната ефективност в домакинствата – в това число чрез подпомагане на политиката за преодоляване на енергийната бедност, асоцииране интересите на крайните енергийни потребители, чрез образование и обучение.

IV. УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА В НАСОКА ПОДОБРЯВАНЕ НА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ НА ПАЗАРА НА ТРУДА

1. набеязване и реализиране на ефективни практически мерки за по-тясно свързване на образованието и професионалното обучение с нуждата на икономическите субекти;
2. усъвършенстване на образователната система в насока осигуряване на гъвкавост на работната сила за преминаването ѝ от един в друг стопански сектор;
3. опростяване на процедурите за признаване на образованието, придобито в чужбина и премахване на пречките пред признаване на образованието, получено в страните членки на ЕС;
4. обвързване на по-натъшното инвестиране в образователната система със задължения за реформирането и в посока към осъвременяване на учебното съдържание, повишаване на квалификацията на учители и преподаватели, регламент на публично-частното партньорство;
5. насърчаване на професионалното образование в перспективни и ключови за икономиката отрасли – като високотехнологичните професии.

VI. УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА БИПАРТИТНОТО И ТРИПАРТИТНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

1. конкретизиране по нормативен път (в Допълнителни разпоредби и в чл. 3б, ал. 3 от Кодекса на труда) на:
  - понятието „бранш/отрасъл“;
  - критериите за представителност на представителните на отраслово/браншово равнище работодателски организации, като изрично се нормира, че тези организации следва да отговарят на изискванията на чл. 35, ал. 1, т. 2 от КТ.
2. нормиране на следните изисквания (в чл. 51б, ал. 4 от КТ) за разпространение на сключени колективни трудови договори (КТД) и тяхната задължителност на отраслово/браншово ниво:

- КТД в съответния отрасъл/бранш да е сключен между всички отраслови/браншови работодателски и синдикални организации (не само представителните);
  - работодателите, които не членуват в отраслова/браншова работодателска организация да изразят изрично съгласие за присъединяване към сключения КТД;
  - сключеният КТД да е задължителен само спрямо работодатели, които членуват в отраслови/браншови организации, сключили КТД или заявили изрично съгласие за присъединяване;
  - министърът на труда и социалната политика да има правото на преценка за законосъобразността на клаузите от сключения КТД и да не разпростира действието на незаконосъобразните клаузи;
  - разпростреният КТД да се публикува в „Държавен вестник“.
3. нормиране (чрез създаване на нов раздел III в Правилника за организацията и дейността на Съветите за тристранно сътрудничество) на гаранции, насочени към прозрачност и публичност на работата на Съветите за тристранно сътрудничество, чрез създаване на интернет-страници на Националния съвет за тристранно сътрудничество, браншовите/отраслови и регионални съвети за тристранно сътрудничество, в които се публикуват:
- актуалните текстове на актовете, които ще се обсъждат в съветите за тристранно сътрудничество;
  - дневния ред и протоколите от проведените заседания;
  - представените писмени становища от социалните партньори;
  - годишни планове и отчети за дейността на съветите за тристранно сътрудничество;
  - приетите и влезли в сила актове, обсъждани в съветите за тристранно сътрудничество с оценка за отразените в тях становища на социалните партньори.

VII. ОПТИМИЗИРАНЕ И ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА ДЕЙНОСТТА НА БТПП ПРИ ПОДПОМАГАНЕ НА БЪЛГАРСКИТЕ ФИРМИ

1. съдействие чрез Регионалните търговско-промишлени палати/камари и националните ръководства на браншовите организации (респ. - Съвета на председателите и Съвета на браншовите организации) - за разширяване на регионалните структури на браншовите организации.
2. съдействие (чрез съвет GS1-България при БТПП) за въвеждането на системата GS1 в българското здравеопазване;

3. оказване съдействие на членовете на БТПП с цел увеличаване експертния им потенциал за представяне на качествени проекти и активно участие при усвояване на Европейските фондове, насочени към България (оперативни програми), чрез:
  - организиране на информационни семинари и обучения по отворени покани на Оперативните програми;
  - предоставяне на индивидуални консултации за избор на подходяща програма и приоритет;
  - предоставяне на индивидуални консултации за установяване на административно съответствие и критериите за допустимост;
  - индивидуални консултации и подпомагане на малките и средни предприятия при изготвяне на проектно предложение, вкл. и по новия инструмент за малките и средни предприятия „Хоризонт 2020” - общи насоки, дейности, планиране, отчетност;
4. дигитализиране услугите на БТПП (и по-конкретно услугите, предоставяни от дирекция „Международно сътрудничество и международни организации”) при:
  - организиране на уебинари - on-line семинари (участие в семинари, обучения, работни срещи и др. без напускане на офиса или чрез посещение в БТПП и с възможности за ползване на лектори и участници от цял свят), чрез използване на [Openmeetings](#), [WebHuddle](#), [BigBlueButton](#) и техника;
  - организиране на видео конферентни търговски срещи (организирани видео конферентни срещи, в реално време, в БТПП или в офиса на съответната фирма), чрез използване на skype или с помощта на специализирани програми.
  - използване на системи за намиране на партньори – matching systems (при организиране на бизнес форуми, регистрацията да се извършва on-line с автоматично предлагане на партньори и фиксиране на срещи);
5. повишаване познанията на предприемачите в областта „делови етикет” (за осъществяване на пълноценен контакт, чрез обогатяване на познанията по делови етикет – срещи, презентации, национални особености, протокол) - обучения преди конкретно бизнес събитие, като част от подготовката по външна търговия или като самостоятелно обучение.
6. въвеждане в действие на технологично обновената информационна система на Единния доброволен търговски регистър на БТПП - с цел актуализиране на съществуващите функционалности, оптимизация и обогатяване на модела на данните, подобряване на

- потребителския интерфейс и постигане на по-голяма бързина при изготвяне на справки;
7. създаване на възможност за фирмите, през публичната част на Търговския регистър в Интернет да подават данни и документи за актуализация на регистрираните обстоятелства;
  8. въвеждане на нови електронни услуги за:
    - подаване на заявления и документи за издаване и заверка на сертификати за произход на стоки, експортни фактури и др., обслужващи експортната дейност на фирмите.
    - подаване на документи и издаване на АТА карнети;
  9. подпомагане конкурентоспособността на членовете на БТПП и повишаване на кредитния им рейтинг, чрез предлагане на нова услуга: издаване на Сертификат Excellent SME (Сертификат за отличие на малките и средни предприятия). Сертификатът ще се издава съвместно с рейтинговата агенция „Кофас България Кредит Мениджмънт Сървиз” ЕООД и „Конет”, Любляна, Словения;
  10. усъвършенстване на информационната система EComGrid (Electronic Commerce Grid), www.ecomgrid.com, стартирана през сайта на БТПП www.bcci.bg или през Google;
  11. преразглеждане и обновяване на пакетите от услуги на БТПП предоставяни на членовете ѝ;
  12. цялостен преглед на дейността на БТПП за по-широко използване на информационните технологии в условията на засилена конкуренция заради повишените нужди на фирмите от съвременни средства и методи за управление на дейността, в това число и външно-търговската дейност;
  13. оптимизиране на критериите за работа на Единната система на БТПП за подобряване на ефективността на работа в система – с членовете, централната власт и местните държавни и общински структури и браншовите организации. Подобряване на взаимния обмен на информация и добри практики.
  15. съдействие на браншовите организации за създаване на техни регионални структури;
  16. разширяване на дейността на БТПП по отношение повишаване информираността на стопанските субекти за условията за кандидатстване с проекти по програми на ЕС, вкл. и помощ при разработването на конкретни проекти;

17. продължаване на усилията за привличане в БТПП на нови членове - авторитетни и добре управлявани фирми и юридически лица с нестопанска цел;
18. разширяване на съдействието и формите на сътрудничество с международните организации с премерено пренасяне на акцентите и към нови региони, важни за перспективното развитие на българската икономика;
19. създаване на възможности за засилване на международните контакти на фирмите-членове чрез организиране на тяхното участие в международни форуми у нас и в чужбина;
20. разширяване на участието по проекти, насочени към постигането на цели в полза на фирмите;
21. хармонизиране и пълноценно използване на възможностите за разширяване услугите и капацитета на БТПП чрез участието в международните организации и сродни палати в чужбина;
22. усъвършенстване на структурата на БТПП в насока по-ефективно и ефикасно изпълнение на нейните цели.